บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาและวิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 64 กล่าวว่า " รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดนเสรีอย่างเป็นธรรม" และมาตรา 65 ที่กล่าวว่า "ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ" ประกอบกับสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (สอศ.) [1] ได้มีการชี้แจงเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในปีงบประมาณ 2548 ว่า "สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายที่จะปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ เพื่อปฏิรูปวิธีการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดการศึกษาวิชาชีพแบบบูรณาการในลักษณะต่างๆ ให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำคู่มือและแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการของแต่ละสถานศึกษา โดยในการดำเนินการจัดทำคู่มือและแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการครั้งนี้จะได้รวบรวมจัดทำกรอบแนวคิด แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พร้อมทั้งตัวอย่างแผนการเรียนและแผนการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้กับครูอาจารย์ ผู้บริหาร ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป"

อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ มีสติปัญญา สามารถประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ พัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ทำการจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อตอบสนองกับนโยบายและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้นสังกัด มีการนำเครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัยมาให้นักเรียน นักศึกษาได้ฝึกหัด รวมทั้งสื่อและเทคโนโลยีทางด้านการศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ฯ ได้มีการจัดเตรียมไว้ให้พร้อมสำหรับการใช้งานในส่วนของครู สภาพปัจจุบัน

การดำเนินการจัดการเรียนการสอนของครูส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่กับรูปแบบเดิม ๆ ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง การนำเอาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับเทคโนโลยีที่เข้ามา จนบางครั้งทำให้ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดน้อยลงไป ครูจึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีทางด้านการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนร่วมอยู่ด้วย

แจ่มจันทร์ ทองสา [2] นักวิชาการ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กล่าวไว้ว่า "คงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าในปัจจุบันนั้น เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำหรับการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก แม้กระทั่งครูผู้สอนก็ต้องพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้เทคโนโลยีต่าง ๆ ควบคู่กับการต้องนำเทคโนโลยีไปใช้กับการเรียนการสอนของตนด้วย ซึ่งปัจจุบันในแวดวงการศึกษาไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการศึกษา ครู อาจารย์ต่างก็ให้ความสนใจในการพัฒนาการสอนโดยใช้วิธีบูรณาการเทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยเพื่อพัฒนาทางด้านการศึกษากันมากขึ้น ทั้งหลักสูตรการสอนต่าง ๆ ก็ออกแบบให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนของนักเรียน" จะเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดเป็นการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีทางด้านการศึกษาเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา รวมทั้งความรู้ ความสามารถ สติปัญญาและความสนใจของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีความพร้อมต่อการพัฒนาการเรียนรู้ในรูปแบบนี้พอสมควร

ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม เพื่อที่จะได้ข้อมูลผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดเตรียมความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

2. ทราบถึงความแตกต่างทางด้านความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครูในสถานศึกษาทั้ง 6 แห่ง ที่สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 353 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกมาจากประชากรโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) อ้างถึงในบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ [3] จำนวน 188 คน

1.5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย

1.5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล บุญชม ศรีสะอาด [4]

ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

1.6 สมมติฐานของการวิจัย

ความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม จำแนกตามตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์สอนและประเภทวิชาที่สังกัดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 ความพร้อม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ได้ถูกเตรียมพร้อมเพื่อให้เกิดความมั่นใจและตั้งใจในการที่จะปฏิบัติให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7.2 ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการและครูอัตราจ้าง(ครูจ้างสอน) ที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

1.7.3 การเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง ครูผู้ทำการสอนนำเนื้อหาความรู้จากรายวิชาเดียวกันหรือรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมารวบรวมเชื่อมโยงกันแล้วทำจัดการเรียนการสอนโดยยึดที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.7.4 เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางด้านการศึกษา เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพ ระบบอินเทอร์เน็ตรวมทั้งการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดทำ จัดเก็บ ประมวลผลและเผยแพร่บทเรียน

1.7.5 อาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม หมายถึง วิทยาลัยต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยจำนวนสถานศึกษา 6 แห่ง คือ

1) วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม
2) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
3) วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม
4) วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม
5) วิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า
6) วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล

1.7.6 ประเภทวิชาที่สังกัด หมายถึง ประเภทวิชาต่าง ๆ ดังนี้ คือ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม ศิลปกรรม คหกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และสามัญสำพันธ์ ที่ครูผู้ทำการสอนในอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐมสังกัดอยู่

1.7.7 ความพร้อมของครูต่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อมของครูทางด้านพุทธพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย รวมถึงความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ความพร้อมด้านการวางแผนดำเนินการของวิทยาลัยต่างๆ ที่สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม เพื่อที่ใช้ในการปฏิบัติการออกแบบจัดทำการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคมให้สามารถลุล่วงและสำเร็จภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7.8 ความพร้อมด้านการยอมรับ หมายถึง ความพร้อมที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ ค่านิยม และการยอมรับของครู ที่มีต่อการจัดทำการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.7.9 ความพร้อมด้านความรู้ หมายถึง ความพร้อมทางด้านสติปัญญา ความสามารถ รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่หลอมรวมอยู่ในตัวครูมีความสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.7.10 ความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาหรือของตัวครูในการที่จะจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ประสบผลสำเร็จ

1.7.11 ความพร้อมด้านการวางแผนดำเนินการ หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาหรือของตัวครูในการวางแผนดำเนินการ งบประมาณในการจัดทำ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำการพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ประสบผลสำเร็จ